

VERSLAG BREDE DOORLICHTING

DON BOSCO TECHNISCH INSTITUUT TE HOBOKEN

Hoofdstructuur	deeltijds beroeps- en voltijds secundair onderwijs
Instellingsnummer	30312
Instelling	Don Bosco Technisch Instituut Salesianenlaan 1 - 2660 HOBOKEN
Beleidsverantwoordelijke	Kristien Van der Smissen
Telefoonnummer	03 828 00 95
E-mail	info@donboscohoboken.be
Website	www.donboscohoboken.be
Bestuur	VZW Don Bosco Onderwijscentrum Don Boscolaan 15 - 3050 OUD-HEVERLEE
Scholengemeenschap	Scholengemeenschap voor katholiek secundair onderwijs Oscar Romero Oudestraat 34A - 2660 ANTWERPEN
Centrum voor leerlingenbegeleiding	Vrij centrum voor leerlingenbegeleiding De Wissel Antwerpen Hallershofstraat 7 - 2100 DEURNE
Start doorlichting	30/01/2023
Einde doorlichting	03/02/2023
Inspectieteam	Immanuel SYNAEVE Elly DE KEYSER Tom DE PAEPE Pedro LIGNEEL Peter RÖMERS Marc SMEULDERS Martine ZAMAN
Externe deskundige(n)	Maarten SCHIETECATTE

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	10
4.1	Beroepsgerichte vorming in het derde leerjaar van de derde graad bso Kinderbegeleider duaal (standaardtraject Kinderbegeleider duaal)	10
4.2	Elektromechanica/Mechanica/Elektriciteit/Elektronica in de derde graad tso in de studierichting Elektromechanica (leerplan 2012/045)	13
4.3	Geschiedenis in de derde graad tso (leerplan 2003/006)	15
4.4	Het specifieke gedeelte in de derde graad bso in de studierichting Centrale verwarming en sanitaire installaties (leerplan 2010/029)	17
4.5	Het specifieke gedeelte in de derde graad bso in de studierichting Houtbewerking (leerplan 2012/061)	20
4.6	Project algemene vakken in de derde graad bso (leerplan 2012/026)	23
5	In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	26
6	Respecteert de school de regelgeving?	28
7	Samenvatting	29
7.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	29
7.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	30
7.2.1	De onderwijsleerpraktijk	30
7.3	In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	31
8	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	32

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

Elke doorlichting biedt een antwoord op twee onderzoeksvragen:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs dat tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit (het OK) en respecteert ze de regelgeving?

De onderwijsinspectie beantwoordt deze twee vragen aan de hand van drie onderzoeken:

1. een onderzoek van de kwaliteitsontwikkeling
2. een onderzoek van de onderwijsleerpraktijk
3. een onderzoek van het beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

	Beneden de verwachting Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.
	Benadert de verwachting Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.
	Volgens de verwachting Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.
	Overstijgt de verwachting Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
  - een gunstig advies zonder meer
  - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
  - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt, behalve als de tekorten betrekking hebben op de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

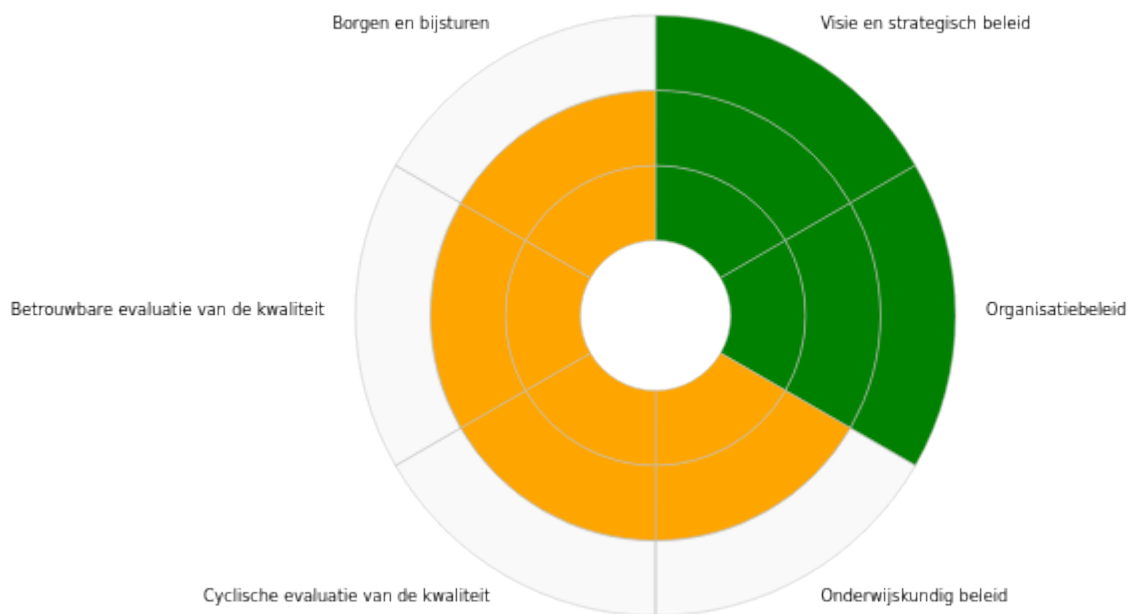
Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Valkenveld 70 - 2610 WILRIJK
- Salesianenlaan 1 - 2660 HOBOKEN.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. Ze heeft vanuit het salesiaans pedagogisch project een schooleigen visie ontwikkeld, waarbij ze onder meer accenten legt op de zorg voor haar leerlingen en de omgang met ouders. Ze wil kwalitatief onderwijs aanbieden in een warme sfeer met respect voor diversiteit. De schoolvisie is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. Dat geldt ook voor de specifieke visie rond het duaal leren. De schoolvisie vindt vooral via de schooleigen cultuur breed en zichtbaar ingang in de schoolwerking, in de onderwijsleerpraktijk en in de begeleiding. De school stimuleert de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de visie te realiseren. Ze doet dat onder andere via vormingsinitiatieven en overleg. De meeste teamleden nemen de verantwoordelijkheid om de visie mee uit te dragen. Het is een uitdaging om het strategisch beleid verder vorm te geven aan de hand van duidelijke, schoolspecifieke doelen voor alle aspecten van de schoolwerking, met bijzondere aandacht voor de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding. De school stuurt haar visie bij waar nodig. Die visieontwikkeling kan ze nog versterken door ze te verbinden aan de evaluatie van haar werking, haar onderwijsleerpraktijk en haar begeleiding.

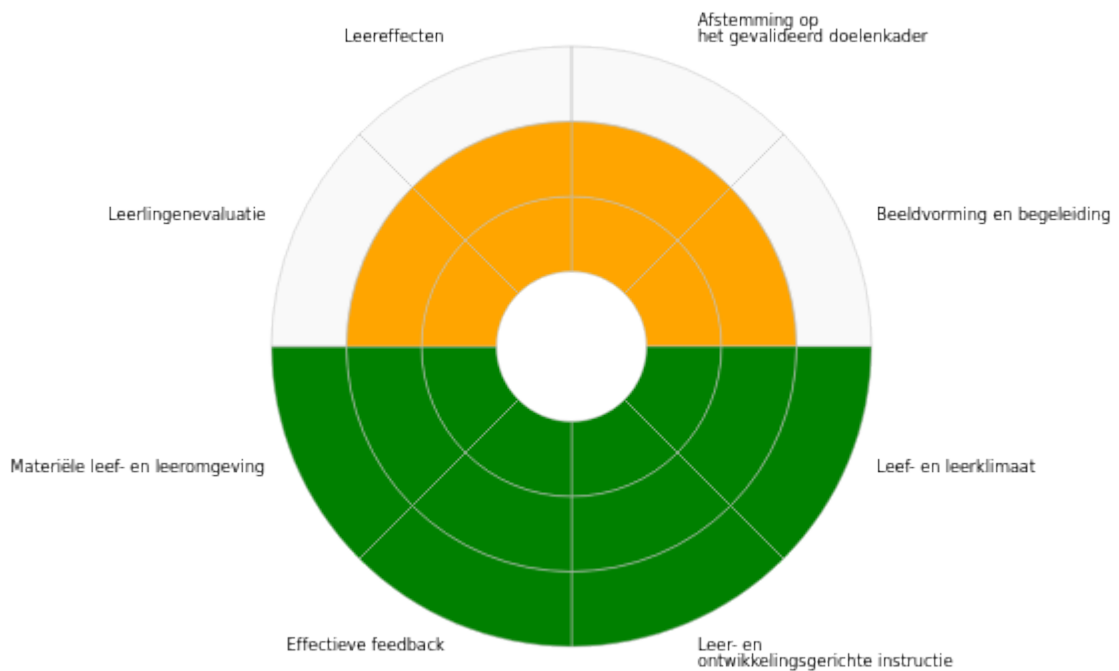
Organisatiebeleid De school ontwikkelt en voert een beleid, waarbij participatie, een open communicatieklimaat en efficiëntie belangrijk zijn. Ze geeft haar teamleden de mogelijkheid om bij te dragen aan de schoolwerking via diverse werkgroepen en overlegorganen. Dat is onder meer het geval voor de uitbouw van de schoolorganisatie naar aanleiding van de modernisering secundair onderwijs. De school kan de deelname van de leerlingen en kwetsbare ouders aan de besluitvorming nog versterken. Ze voert een pragmatisch beleid dat overdreven verantwoordingsdruk vermijdt. Ze staat open voor externe vragen en verwachtingen en speelt daar geregeld op in. Dat geldt bijvoorbeeld voor de Digisprong en de inkanteling van leren en werken in duaal leren. Het is een aandachtspunt om daarbij doelgerichter keuzes te maken en die te delen met het schoolteam, met de schoolvisie als kompas. De school stimuleert vernieuwing, reflectie en expertisedeling tussen de teamleden door structureel ingebouwd en informeel overleg. Vooral nieuwe teamleden krijgen geregeld feedback en reflecteren daarbij over het eigen functioneren. De school werkt samen met anderen om de onderwijsleerpraktijk, de begeleiding en de schoolwerking te versterken. Het betreft onder andere instanties van de stedelijke overheid, sociale organisaties, de bedrijfswereld en het volwassenenonderwijs. De school communiceert frequent, laagdrempelig, transparant en doelgericht over haar werking met interne en externe belanghebbenden. Het gaat daarbij vooral over praktisch-organisatorische afspraken en maatregelen. Ze kan de communicatie over de doelen, resultaten en effecten en onderwijskundige ontwikkelingen nog versterken.

- Onderwijskundig beleid** De school geeft de onderwijsleerpraktijk, de begeleiding en de professionalisering vorm, maar doet dat fragmentair of niet schoolbreed. De afspraken zijn niet voor alle domeinen even doelgericht en ze sturen de onderwijsleerpraktijk slechts gedeeltelijk aan. Zo blijkt uit de onderzoeken van de onderwijsleerpraktijk dat het bereiken van de onderwijsdoelen, de vormgeving van de onderwijsleerpraktijk, de uitvoering van de begeleiding, de evaluatie en de feedback een wisselende kwaliteit kennen, omdat de afspraken niet steeds duidelijk zijn voor alle teamleden, en dat vooral op school- en deelteamniveau. Dat komt onder meer tot uiting in de verschillende afspraken en maatregelen tussen de graden, in de toepassing van de brede basiszorg, het 'leren leren' en de inzet van de ICT-infrastructuur in de lessen. De toepassing ervan hangt vaak af van de betrokken leraar of vakgroep. De school ondersteunt de teamleden onder meer via ondersteunende documenten en interne expertisedeling, maar laat daarbij kansen liggen om de professionalisering planmatig en doelgericht vorm te geven op basis van de behoeften en noden op school-, deelteam- en individueel niveau.
- Cyclische evaluatie van de kwaliteit** De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking, maar heeft daarbij nog beperkt aandacht voor de evaluatie van de onderwijsleerpraktijk, de begeleiding, de leereffecten en het leerlingenwelbevinden. Ze evalueert vooral praktisch-organisatorische aspecten op actieniveau. De school evalueert daardoor in beperkte mate of de gekozen afspraken en maatregelen bijdragen tot het realiseren van haar visie. De evaluaties zijn beperkt gepland en georganiseerd volgens een systematiek, waardoor de evaluaties te weinig verder op elkaar bouwen.
- Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit** Door het ontbreken van duidelijke, schoolspecifieke doelen evalueert de school haar kwaliteit beperkt doelgericht op basis van de beschikbare kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Ze betreft bij haar evaluaties relevante partners, zoals leerlingen, ouders, leraren en externen. Ze slaagt er nog weinig in om de resultaten en effecten bij de leerlingen doelgericht te gebruiken bij haar evaluaties. Dat geldt onder meer voor de realisatie van de minimaal gewenste output, de leerwinst en de schoolloopbaan. Zo komt de betrouwbaarheid van de evaluaties in het gedrang.

Borgen en bijsturen De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten, maar dat zicht is onvolledig. Ze weet bijvoorbeeld dat de meeste teamleden instaan voor een kwaliteitsvol leef- en leerklimaat, dat een vereenvoudiging van de organisatiestructuur voor het beleidsoverleg wenselijk is en dat het nodig is om het duaal leren in beide campussen blijvend op elkaar af te stemmen. Met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk blijken er echter verschillende blinde vlekken te zijn, zoals de wisselende kwaliteit van de afstemming van de onderwijsleerpraktijk op de beeldvorming van de leerlingen en de leerlingenevaluatie. De school bewaart en verspreidt niet altijd wat goed is, omdat ze onder andere beperkt doelgericht inzet op een actieve verspreiding van goede praktijkvoorbeelden. Ze laat kansen liggen om haar werking vanuit de evaluaties bij te stellen. Zo heeft de school slechts beperkte beleidsmatige bijsturingen doorgevoerd in de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding naar aanleiding van reeds langer door de school vastgestelde werkpunten in de resultaten en effecten bij de leerlingen.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 Beroepsgerichte vorming in het derde leerjaar van de derde graad bso Kinderbegeleider dual (standaardtraject Kinderbegeleider dual)

Afstemming op het gevalideerd doelenkader

Het aanbod gaat uit van het gevalideerd doelenkader, maar een aantal doelen krijgt minder aandacht dan verwacht of komt niet op het vereiste beheersingsniveau aan bod. De samenhang tussen de aangeboden doelen en het evenwicht ervan zijn nog werkpunten. De school en de werkplek stemmen in beperkte mate af over wie welke doelen aanbiedt en over een coherente benadering, rekening houdend met de context van de werkplek. Ook kan meer aandacht gaan naar de verticale samenhang in de opbouw van kennis, vaardigheden, attitudes en strategieën in de loop van het leerjaar. Het concreter en dynamischer vormgeven van het individueel opleidingsplan kan de wisselwerking tussen de school- en werkplekcomponent versterken en de doelgerichtheid van het individueel leertraject verhogen.

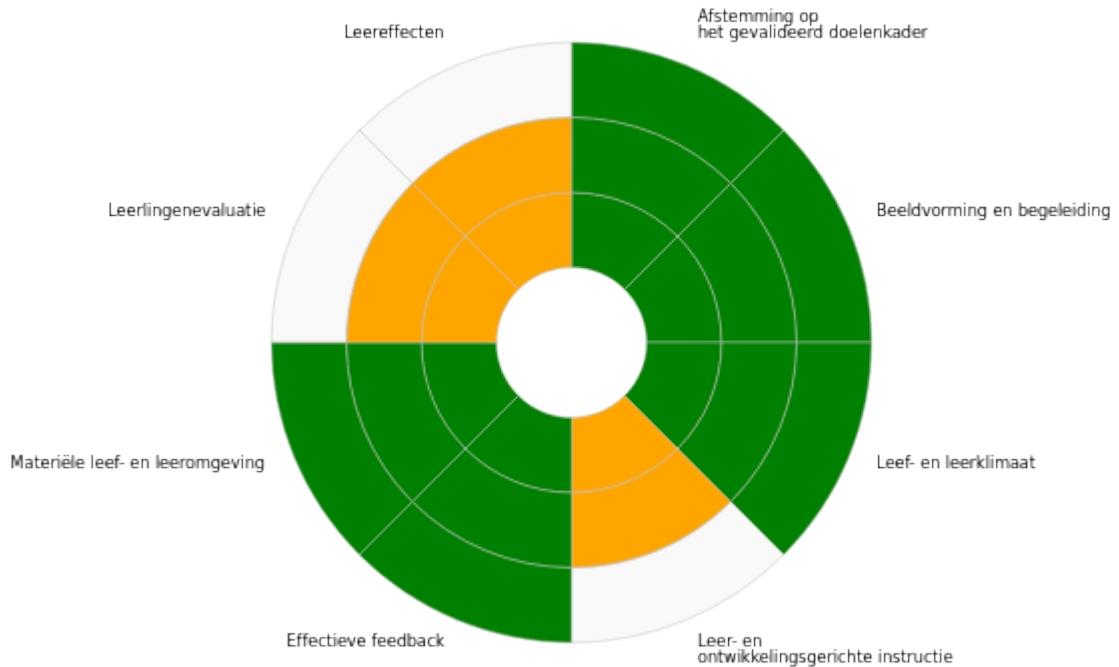
- Beeldvorming en begeleiding** Het opleidingsteam levert inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerling. Het laat echter kansen liggen om die beeldvorming doelgericht te benutten om het individueel leertraject vorm te geven in interactie met de leerling en de werkplek. Het schoolteam remedieert op maat en biedt gerichte ondersteuning, maar vertrekt daarbij te beperkt vanuit de onderwijsnoden van de leerlingen. Daarbij verdient het stellen van voldoende uitdagende doelen met het oog op een efficiënte en effectieve realisatie van het individueel opleidingsplan, verdere aandacht. Ook vormen de opvolging van de effecten en de eventuele bijsturing van de begeleiding nog een werkpunt.
- Leef- en leerklimaat** Het opleidingsteam creëert een positief en stimulerend leef- en leerklimaat waarin de leerlingen zich goed voelen en speelt kort op de bal met passende initiatieven in geval van negatieve signalen. Het schoolteam motiveert de leerlingen, ondersteunt hen, waardeert hen en houdt rekening met hun inbreng. De leraren begeleiden de leerlingen naar positieve interactie en benutten verschillen om leerlingen van elkaar te laten leren. Ze verhogen het competentiegevoel bij de leerlingen door positieve feedback en succeservaringen.
- Leer- en ontwikkelingsgerichte instructie** De leraren ondersteunen het leren. Ze benutten geregeld realistische en authentieke contexten en bronnen en trachten aansluiting te vinden bij de interesses en de leef- en belevingswereld van de leerlingen. De leraren kiezen doorgaans leeractiviteiten die gericht zijn op actieve deelname en inbreng van de leerlingen, en stimuleren de leerlingen om te reflecteren over hun leerproces. Ze kunnen evenwel meer leeractiviteiten aanreiken die focussen op het methodisch leren handelen en op het ontwikkelen van het probleemoplossend vermogen van de leerlingen. Ook vormt het logisch en stapsgewijs opbouwen van de instructie, rekening houdend met de leervorderingen van de leerlingen, nog een groeikans. Het helder expliciteren van de leerdoelen en succescriteria kan het leerproces versterken.
- Effectieve feedback** Het opleidingsteam geeft geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de leerlingen in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekt het vooral vanuit de leerervaringen en de evaluatie van de leerlingen. Het is een groeikans om de feedback meer te geven vanuit de doelen en op de zelfregulatie. De feedback is zowel op het product als op het proces gericht. De feedback is doorgaans duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Het gericht stroomlijnen en verankeren van de feedback kan de doelgerichtheid en de efficiëntie van het individueel leertraject verhogen.

Materiële leef- en leeromgeving De leraren beschikken over de leermiddelen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. Aanvullend doen ze regelmatig een beroep op een naburige kleuterschool voor het inoefenen van leerinhouden. De leermiddelen en de infrastructuur zijn veilig en aangepast aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen.

Leerlingenevaluatie De evaluatie is beperkt representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. Een aantal doelen krijgt binnen de evaluatie niet de verwachte aandacht. Het opleidingsteam kan daardoor de ontwikkeling van de leerlingen onvoldoende in kaart brengen en stimuleren. Het laat nog kansen liggen om de evaluatie in te bedden in het onderwijsleerproces en om te komen tot een transparante, betrouwbare, faire en brede evaluatie. De leraren kunnen daarbij de beoordelingscriteria meer expliciteren en verduidelijken en tevens heldere afspraken maken met de werkplek over het hanteren van die criteria.

Leereffecten De leerprestaties bieden gedeeltelijke garanties dat de leerlingen de doelen van het gevalideerd doelenkader bereiken. Er zijn voldoende indicaties van een positief welbevinden bij de leerlingen.

4.2 Elektromechanica/Mechanica/Elektriciteit/Elektronica in de derde graad tso in de studierichting Elektromechanica (leerplan 2012/045)

Afstemming op het gevalideerd doelenkader

De leraren baseren het aanbod op de doelen van het gevalideerd doelenkader. Het is een groeikans om daarbij meer aandacht te besteden aan een kwaliteitsvol evenwicht tussen kennis, vaardigheden en attitudes om zo te komen tot een brede en harmonische vorming. De leraren zorgen voor samenhang tussen de aangeboden leeractiviteiten binnen de twee componenten, Elektriciteit en Mechanica die ze onderscheiden en, in geringere mate weliswaar, over het hele aanbod.

Beeldvorming en begeleiding

De leraren vormen zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerlingen. De leraren baseren op die beeldvorming meestal haalbare, maar vooral uitdagende doelen en een begeleiding binnen de brede basiszorg en de verhoogde zorg. De interpretatie van het studierichtingsprofiel maakt dat zij de marge om tegemoet te komen aan de noden van de leerlingen als te beperkt zien. De leraren volgen de effecten van de begeleiding op. Het is een groeikans om aan de hand van die analyse de keuzes in het aanbod kritisch in vraag te stellen.

Leef- en leerklimaat De leraren creëren een positief en stimulerend leef- en leerklimaat waarin alle leerlingen zich goed voelen. Ze gaan positief om met de diversiteit van de leerlingengroep. De leraren zetten leerlingen aan tot een positieve houding ten opzichte van verschillen en tot positieve communicatie en samenwerking. De leraren stellen duidelijke grenzen.

Leer- en ontwikkelingsgerichte instructie De leraren leveren inspanningen om het leren te ondersteunen. Ze laten echter nog kansen liggen om de instructie geleidelijk, op afwisselende manieren activerend, betekenisvol en taalontwikkellend te maken. De leraren gebruiken af en toe authentieke en realistische contexten, maar veeleer geïsoleerd. Het blijft een werkpunt om voldoende aandacht aan horizontaal samenhangende inhouden en contexten te besteden en voor een diepgaandere leerervaring te zorgen door enkele ontbrekende leeractiviteiten toe te voegen aan het aanbod. De leraren besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden. Ze maximaliseren de tijd om te leren.

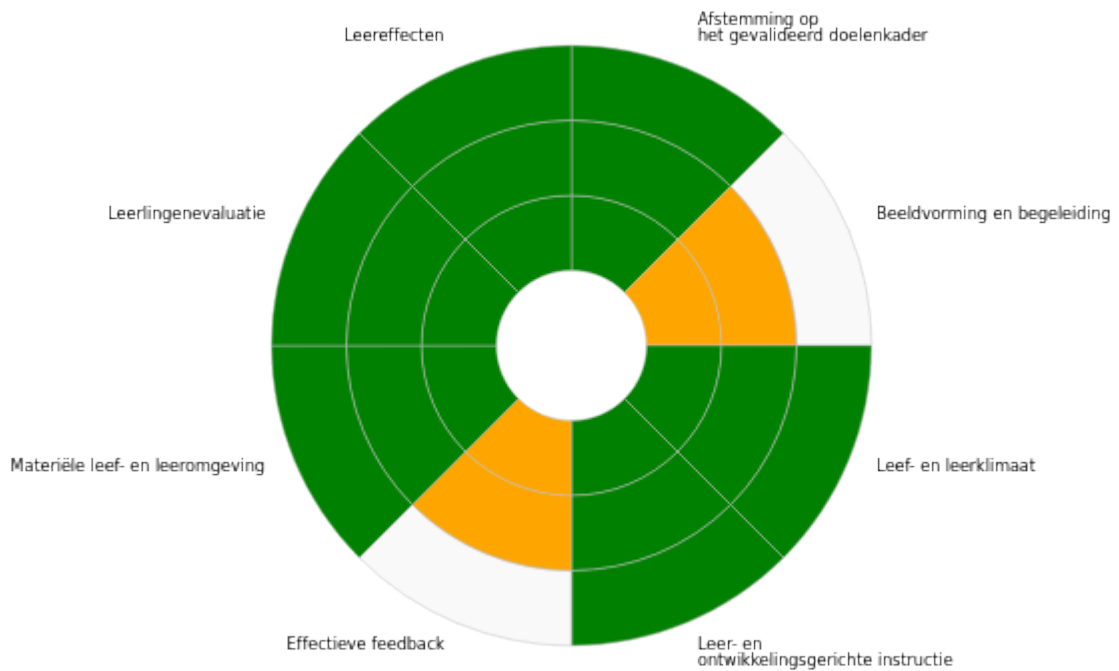
Effectieve feedback De leraren geven geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de leerlingen in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is vaak mondeling en vindt tijdens of kort na een leerervaring plaats. De feedback is zowel op het product als op het proces en de zelfregulatie gericht. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.

Materiële leef- en leeromgeving De leraren beschikken over nagenoeg alle nodige leermiddelen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. De labo-uitrusting voor materiaalbeproevingen zou een waardevolle aanvulling zijn. De leermiddelen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen.

Leerlingenevaluatie De evaluatie is beperkt representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De evaluatie van bijkomende doelen op een uitdagender beheersingsniveau heeft een beperkt negatieve impact op de ontwikkeling van de leerlingen en op de studiebekrachtiging. De leraren laten nog kansen liggen om een bredere evaluatie in te bedden in het onderwijsleerproces en om te komen tot een transparante, betrouwbare en faire evaluatie.

Leereffecten De leerprestaties bieden gedeeltelijke garanties dat de leerlingen de doelen van het gevalideerd doelenkader bereiken. Onder meer de resultaten, gebaseerd op de leerlingenevaluatie, tonen dat aan.

4.3 Geschiedenis in de derde graad tso (leerplan 2003/006)

Afstemming op het gevalideerd doelenkader

De leraar biedt de doelen van het gevalideerd doelenkader evenwichtig en nagenoeg volledig aan om een brede en harmonische vorming te realiseren. Hij bewaakt goed de balans tussen de op kennis gerichte doelen, de historische vaardigheden en attitudes. Positief is het doelgericht inzetten op de reflectie over het verleden, geschiedenis en collectieve herinnering. Er is voldoende aandacht voor de samenhang tussen de aangeboden doelen. Het inzetten op de uitbouw van een cumulatief historisch referentiekader is nog een groeikans.

Beeldvorming en begeleiding

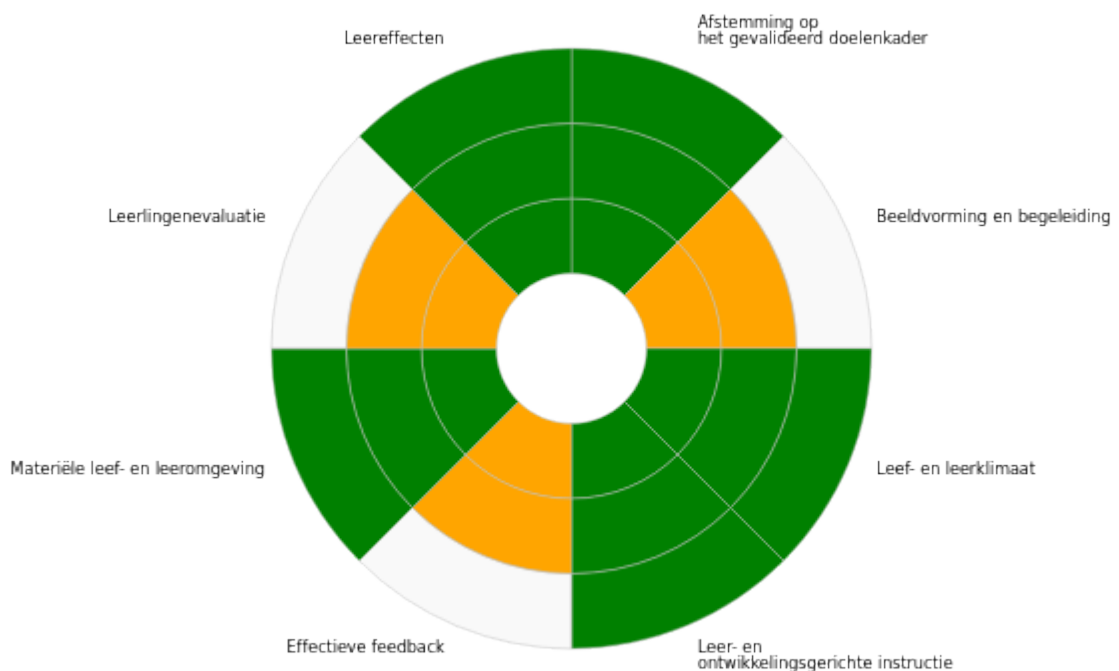
De leraar levert inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerlingen. Hij legt daarbij interessante vakgebonden accenten, zoals een bevraging naar het historisch bewustzijn van de leerlingen. Hij laat echter nog kansen liggen om die beeldvorming te benutten om haalbare en uitdagende doelen te stellen en de begeleiding binnen de brede basiszorg en de verhoogde zorg vorm te geven, met het oog op de realisatie van het gemeenschappelijk curriculum. Er zijn initiatieven om de begeleiding voor deelaspecten van de historische vorming (begrippen, historisch referentiekader) vorm te geven, maar die hebben voornamelijk een beperkte functionaliteit. De opvolging van de effecten en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen een werkpunt.

- Leef- en leerklimaat** De leraar creëert een positief en stimulerend leef- en leerklimaat waarin alle leerlingen zich goed voelen. Hij begeleidt de leerlingen naar positieve interactie en wederzijdse steun. De leraar gaat positief om met de diversiteit van de leerlingengroep. Hij staat open voor de historische kennis en opvattingen die de leerlingen vanuit hun thuiscontext binnenbrengen in de klas.
- Leer- en ontwikkelingsgerichte instructie** De leraar ondersteunt het leren. Hij bouwt de instructie geleidelijk op, met ook visuele ondersteuning via bordschema's. Het expliciteren van de leerdoelen is nog een groeikans. Goedgekozen werkvormen zorgen voor een activerende instructie met een variatie aan inhouden, contexten en groeperingsvormen. De instructie is betekenisvol, onder meer door het gevarieerde beeld- en bronnenmateriaal. De instructie sluit aan bij de leefwereld van de leerlingen, zoals bij de interviewopdracht, maar verruimt die leefwereld ook. Leerlingen krijgen veel kansen om hun talige competenties te ontwikkelen. De actieve momenten vertrekken vanuit rijke contexten en bieden veel mogelijkheden tot interactie. Het expliciet stilstaan bij begrippen en de schematische voorstellingen bieden taalsteun. Het inzetten op metacognitieve vaardigheden, en zeker de strategieën om bronnen te analyseren, is nog een groeikans. De leraar maximaliseert de tijd om te leren en bewaakt goed de progressie doorheen de te behandelen historische periodes.
- Effectieve feedback** De leraar geeft voornamelijk productgerichte feedback, die gedeeltelijk duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend is en die past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Hij laat nog kansen liggen om systematisch effectieve feedback te geven ingebed in het onderwijsleerproces. De feedback aan het einde van een semester zet in op feed-up en feedforward, maar bestrijkt tot nu toe een beperkt deel van de kernaspecten van de historische vorming.
- Materiële leef- en leeromgeving** De leraar beschikt over de leermiddelen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. De leermiddelen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. De leraar zet de beschikbare uitrusting efficiënt in en integreert vlot digitale leermiddelen, met een meerwaarde voor het leerproces van de leerlingen. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen.

Leerlingenevaluatie De evaluatie is representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De evaluatie is geïntegreerd in het onderwijsleerproces. Ze is transparant, betrouwbaar en fair. Een goede balans tussen opdrachten en toetsen geeft de evaluatie een breed karakter, al kan de leraar nog groeien in het integreren van procesevaluatie. De leraar betreft de leerlingen bij de evaluatie, bijvoorbeeld door extra uitdaging aan te bieden en ruimte te maken voor onderbouwde meningsvorming. Het sterker inbouwen van de actualiteit en het structureel integreren van het historisch referentiekader kan de evaluatie verder versterken.

Leereffecten De leerprestaties tonen aan dat de leerlingen minstens de doelen van het gevalideerd doelenkader bereiken.

4.4 Het specifieke gedeelte in de derde graad bso in de studierichting Centrale verwarming en sanitaire installaties (leerplan 2010/029)

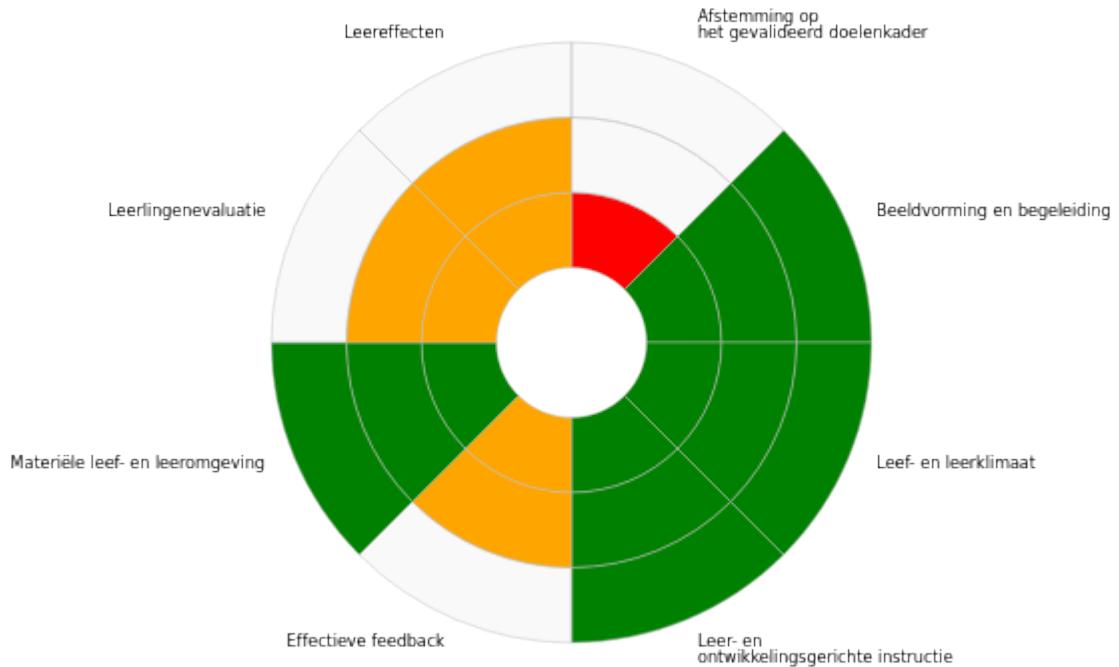
Afstemming op het gevalideerd doelenkader De leraren bieden de doelen van het gevalideerd doelenkader evenwichtig en nagenoeg volledig aan om een brede en harmonische vorming te realiseren. Ze zorgen veelal voor samenhang tussen de aangeboden doelen. De leerlingen doen tijdens de stage beroepservaring op in functie van hun opleiding. Binnen het aanbod krijgt kennis een prominente rol. De recente bijsturing van de praktijkopdrachten via projectbundels biedt kansen om de samenhang te verhogen en het aanbod volledig af te stemmen op het doelenkader.

- Beeldvorming en begeleiding** De leraren hebben veelal zicht op de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerlingen op basis van observatie- en evaluatiegegevens en van interactie met leerlingen. Het actuele beeld wordt gebruikt om het aanbod in de praktijkvakken bij te sturen. De leraren laten onder meer door het aanbieden van vele uitbreidingsdoelen in de technische vakken, kansen liggen om de beeldvorming te benutten om haalbare en uitdagende doelen te stellen met oog voor de verschillen tussen leerlingen. De recent ingevoerde projectmatige aanpak van praktijkopdrachten, waarbij ondersteunende kennis is geïntegreerd, biedt mogelijkheden om op basis van de beeldvorming het aanbod te differentiëren. De leraren gebruiken in beperkte mate de beeldvorming om hun begeleiding binnen de brede basiszorg en de verhoogde zorg vorm te geven, met het oog op de realisatie van het gemeenschappelijk curriculum. De opvolging van de effecten en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen een werkpunt.
- Leef- en leerklimaat** De leraren creëren een positief en stimulerend leef- en leerklimaat waarin alle leerlingen zich goed kunnen voelen. Ze gaan regelmatig met hen in dialoog en gaan positief om met de diversiteit van de leerlingengroep.
- Leer- en ontwikkelingsgerichte instructie** De leraren ondersteunen het leren en gebruiken geregeld authentieke en realistische contexten. De instructie is geleidelijk, activerend, betekenisvol en veelal taalontwikkellend. De meeste leraren besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden en maximaliseren de tijd om te leren.
- Effectieve feedback** De leraren geven voornamelijk mondelinge feedback. Die feedback is veelal duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De feedback in het leerlingenmateriaal en op rapporten is veeleer beperkt, waardoor er kansen verloren gaan om feedback te verankeren in het onderwijsleerproces. De recente praktijkbundels bieden daartoe ruimte en kansen. De leraren laten nog kansen liggen om systematisch effectieve feedback te geven ingebed in het onderwijsleerproces.
- Materiële leef- en leeromgeving** De leraren beschikken over de leermiddelen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. De leermiddelen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en veelal aangepast aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting veelal efficiënt in. De leraren staan voor de uitdaging om de recent ingevoerde leerlingenlaptop doelgericht in te zetten om het leren en onderwijzen te ondersteunen.

Leerlingenevaluatie De leraren staan voor de uitdaging om hun evaluatie af te stemmen op het doelenkader. De evaluatie is ingebed in het onderwijsleerproces en is overwegend representatief voor het aanbod. Ze is transparant, fair en breed. De school voerde voor de evaluatie van attitudes het SODA-atteest (stiptheid, orde, discipline, attitude) in, maar ook in de leerlingenevaluaties worden nog heel wat attitudes beoordeeld. De vele evaluaties van uitbreidingsdoelen en van doelen op een hoger beheersingsniveau hebben impact op de ontwikkeling van de leerlingen en op de studiebekrachtiging. De betrouwbaarheid van de evaluatie is een werkpunt. De resultaten reflecteren in beperkte mate of de leerlingen de doelen, zoals bedoeld in het doelenkader, bereiken.

Leereffecten De leerprestaties tonen aan dat de leerlingen minstens de doelen van het gevalideerd doelenkader bereiken.

4.5 Het specifieke gedeelte in de derde graad bso in de studierichting Houtbewerking (leerplan 2012/061)

Afstemming op het gevalideerd doelenkader

De aangeboden doelen zijn onvoldoende afgestemd op het gevalideerd doelenkader. De vakgroep gebruikt hoofdzakelijk schoolinterne opdrachten als uitgangspunt voor de praktijklessen en baseert zich te weinig op het leerplan. De leraren leggen in de praktijklessen van het eerste leerjaar het accent op een stoelconstructie en de productie van nieuwe werkbanken. Voor het tweede leerjaar richt het aanbod zich, inclusief de geïntegreerde proef, louter op buitenschrijnwerk. Daardoor krijgen de praktische doelen rond trapconstructies en dakconstructies geen invulling. De doelen met betrekking tot elektrische, sanitaire en mechanische begrippen komen niet of nauwelijks aan bod of worden te beperkt benaderd vanuit het oogpunt van de professionele houtbewerker. Het versterken van de afstemming tussen theorie en praktijk is nog een werkpunt voor de leraren om te komen tot een evenwichtig en samenhangend aanbod zoals, het geïntegreerde leerplan vooropstelt. Tijdens de stages doen de leerlingen zinvolle beroepservaring op in functie van hun opleiding.

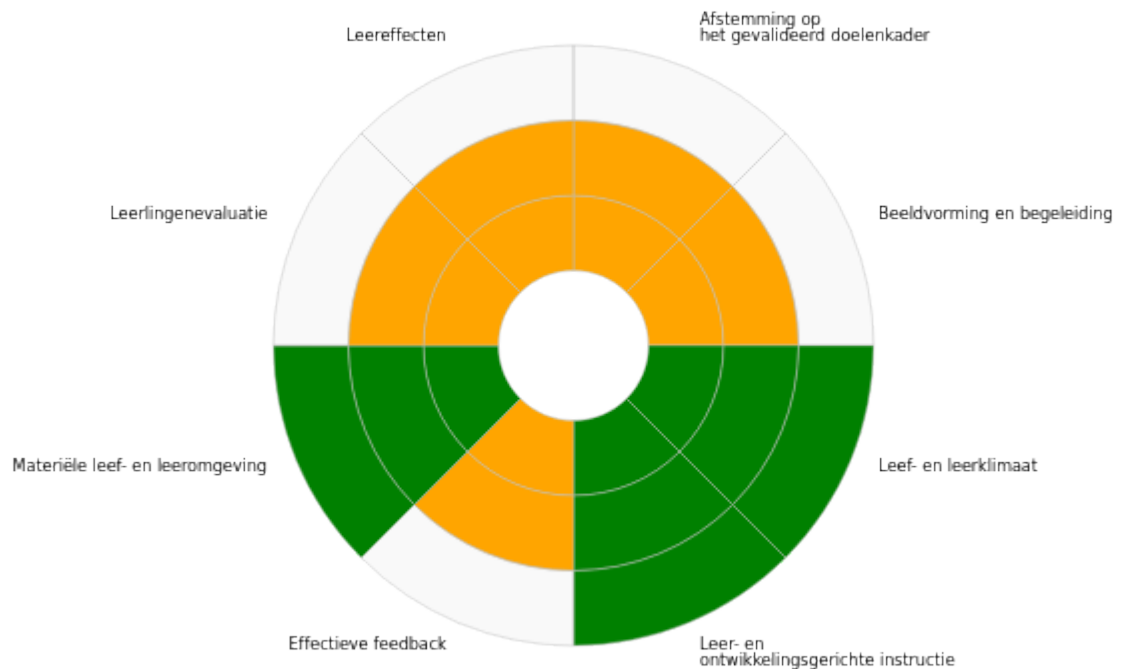
- Beeldvorming en begeleiding** Op basis van veelal informeel overleg, de portretterende klassenraad, observaties tijdens opdrachten, gesprekken met leerlingen, het leerlingvolgsysteem en ervaringen van de leraren van het vorige schooljaar vormen de leraren zich een beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerlingen. Op die beeldvorming baseren de leraren haalbare en uitdagende doelen en een begeleiding binnen de brede basiszorg en de verhoogde zorg, zoals, onder andere blijkt uit het herhalen van de machinale vaardigheden aan de start van elk leerjaar en de individuele begeleiding van de machineleerkracht voor nieuwe leerlingen of leerlingen die remediëring nodig hebben. Met het oog op de realisatie van het gemeenschappelijk curriculum verstrekken de leraren tijdens of aansluitend aan de praktijklessen de mogelijkheid voor bijkomende uitleg over technisch tekenen of technologie. De leraren kunnen hun begeleiding nog versterken door op geregelde tijdstippen doelgericht te reflecteren over de effecten en neveneffecten van hun acties en die bij te sturen waar nodig.
- Leef- en leerklimaat** De leraren creëren een positief en stimulerend leef- en leerklimaat waarin leerlingen zich goed voelen. Er is een groot wederzijds respect tussen leerlingen en leraren. De leraren gaan positief om met de diversiteit van de leerlingengroep en benutten die regelmatig om van en met elkaar te leren. De leerlingen mogen fouten maken, wat een aanknopingspunt vormt voor het verdere leren. De organisatie van de lesweek en de lesdag bevorderen het leren.
- Leer- en ontwikkelingsgerichte instructie** De leraren ondersteunen het leren. Ze maximaliseren de tijd om te leren. De instructie is geleidelijk, veelal activerend en betekenisvol. Bij aanvang van de lessen duiden de leraren de doelen in een voor de leerlingen begrijpbare taal, met een grote aandacht voor vaktaal. De leraren kunnen de leer- en ontwikkelingsgerichte instructie nog versterken door zowel in de theoretische lessen als tijdens de praktijklessen de leerlingen meer aan te zetten tot mee nadenken over de werkzaamheden en het oplossen van problemen. De leerlingen gericht laten reflecteren over hun leerproces in functie van de vooropgestelde doelen blijft nog een uitdaging.
- Effectieve feedback** De leraren geven voornamelijk mondelinge feedback die duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend is die past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De feedback is vooral gericht op het verloop van de voorbije stappen in het leerproces en in mindere mate op de volgende stappen en de vooropgestelde doelen. De feedback die gericht is op de manier van aanpak, en het probleemoplossend handelen verdienen meer aandacht. De leraren laten daardoor nog kansen liggen om systematisch effectieve feedback te geven die is ingebed in het onderwijsleerproces. De feedback op rapporten is zeer beperkt en houdt hoofdzakelijk verband met het zelfniveau en met de attitudes.

Materiële leef- en leeromgeving De leraren beschikken over een ruime infrastructuur die het geïntegreerd werken mogelijk maakt. Ze beschikken over voldoende leermiddelen om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. Ondanks een paar oudere machines zijn de noodzakelijke machines aanwezig om hedendaagse technologieën aan te leren. De leermiddelen en de infrastructuur zijn veilig en aangepast aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen.

Leerlingenevaluatie De evaluatiegegevens uit de theoretische vakken worden via toetsen en examens verzameld. De toets- en examenvragen zijn te vaak eenzijdig gericht op kennis. Binnen de praktijklessen evalueerden de leraren vorig schooljaar elk op hun eigen manier, waardoor het niet altijd duidelijk was hoe de resultaten tot stand kwamen en waarop ze gebaseerd waren. Sinds dit schooljaar is er al meer afstemming. Voor het nieuw ontwikkelde evaluatiesysteem van de praktische vaardigheden zijn er al een aantal objectieve criteria ontwikkeld maar, die zijn nog niet altijd zichtbaar voor de leerlingen. In sommige projectdossiers is er een aanzet om de leerlingen te betrekken bij de evaluatie aan de hand van een zelfevaluatie. Het is voor de leraren nog een werkpunt om de theoretische evaluaties sterker af te stemmen op de doelen en de nieuw ingeslagen weg voor de evaluatie van de vaardigheden verder te ontwikkelen om te komen tot een transparante, betrouwbare, faire en brede evaluatie, die is afgestemd op de doelgroep.

Leereffecten De leerprestaties bieden gedeeltelijke garanties dat de leerlingen de doelen van het gevalideerd doelenkader bereiken.

4.6 Project algemene vakken in de derde graad bso (leerplan 2012/026)

Afstemming op het gevalideerd doelenkader

De aangeboden doelen sporen gedeeltelijk met het gevalideerd doelenkader. De leraren leveren inspanningen om in uiteenlopende thema's de verschillende componenten van het doelenkader een geïntegreerde plaats te geven. Vooral bij de doelen gericht op maatschappelijke participatie heeft het aanbod enkele belangrijke leemtes. Het probleemoplossend denken wordt te weinig aangebracht vanuit concrete situaties en richt zich vaak niet op het verwachte beheersingsniveau. Het evenwicht van het aanbod en de samenhang tussen de aangeboden doelen zijn dan ook nog werkpunten.

Beeldvorming en begeleiding

De leraren leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen van de leerlingen. Er zijn uiteenlopende initiatieven om te komen tot een rijkere beeldvorming, op maat van het vak en het doelpubliek en met oog voor de sterktes en de behoeften van de leerlingen. Dergelijke momenten hebben echter nog geen structurele plaats gekregen in de onderwijsleerpraktijk van alle klasgroepen. De leraren laten kansen liggen om vanuit de beeldvorming haalbare en uitdagende doelen te stellen en de begeleiding binnen de brede basiszorg en de verhoogde zorg vorm te geven, met het oog op de realisatie van het gemeenschappelijk curriculum. De begeleiding gebeurt nog te weinig vanuit een doordachte, vakgebonden aanpak. De opvolging van de effecten en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen een werkpunt.

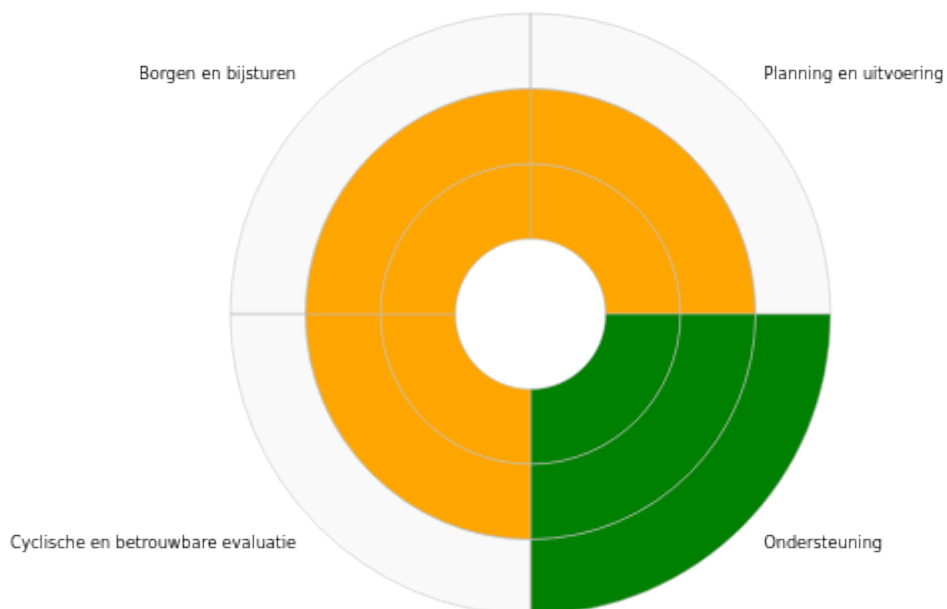
- Leef- en leerklimaat** De leraren creëren een positief en stimulerend leef- en leerklimaat waarin alle leerlingen zich goed voelen. Wanneer leerlingen fouten maken, grijpen leraren deze aan als aanknopingspunt om te leren. De leraren gaan positief om met de diversiteit van de leerlingengroep. De maatschappelijke diversiteit kan een sterkere plaats krijgen in het aangeboden leermateriaal.
- Leer- en ontwikkelingsgerichte instructie** De leraren ondersteunen het leren. Ze bouwen hun instructie geleidelijk op. Het expliciet formuleren van de leerdoelen is daarbij een groeikans. De leraren bouwen activerende lesmomenten in die leerlingen aanzetten tot leren en nadenken. Die momenten kunnen nog sterker focussen op samenwerking, experimenten of zelfontdekkend leren. De instructie is betekenisvol. Ze stimuleert de taalontwikkeling van de leerlingen vooral door interactie en rijke contexten, maar minder door het aanreiken van taalsteun. De leraren besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden en strategieën die het leren en probleemoplossend denken bevorderen. Ze kunnen dat aanbod echter verbreden tot alle componenten van de leerdoelen en die beter afstemmen op elkaar. De leraren maximaliseren de tijd om te leren.
- Effectieve feedback** De feedback die leerlingen krijgen, hangt af van de betrokken leraar en kent grote kwaliteitsverschillen. De leraren geven voornamelijk op het product en op de persoon gerichte feedback. Het proces en de zelfregulatie blijven veeleer buiten beeld. De feedback is gedeeltelijk duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend. De feedback past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De leraren laten kansen liggen om systematisch effectieve feedback te geven ingebed in het onderwijsleerproces.
- Materiële leef- en leeromgeving** De leraren beschikken over de leermiddelen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. De leermiddelen en de infrastructuur zijn veilig en aangepast aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. De leraren kunnen enkele leerbundels actualiseren. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen.
- Leerlingenevaluatie** De evaluatie is representatief voor het aanbod, maar de afstemming ervan op het gevalideerd doelenkader is een werkpunt. Momenteel vertoont de evaluatie een beperkt evenwicht tussen kennis, vaardigheden en attitudes en is ze niet altijd afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. De evaluatie kan sterker ingebed worden in het onderwijsleerproces. De transparantie van de evaluatie biedt ruimte voor verbetering. Bij digitale evaluaties ontbreken geregeld aanduidingen van het gewicht van vragen en de leerlingen hebben vaak weinig zicht op de gehanteerde evaluatiecriteria, die verschillen van leraar tot leraar. De evaluatie is meestal betrouwbaar en heeft een breed karakter. Het betrekken van de leerlingen bij de evaluatie is een werkpunt.

Leereffecten De leerprestaties bieden slechts gedeeltelijke garanties dat de leerlingen de doelen van het gevalideerd doelenkader bereiken.

5 In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Het bestuur van de school is verantwoordelijk voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de gebouwen en lokalen. Aan de hand van volgende processen gaat de onderwijsinspectie enkel na of de school hiervoor een doeltreffend beleid ontwikkelt en voert:

- elektriciteit
- noodplanning
- ongevallen en hulpverlening.

Planning en uitvoering De school plant voor beide campussen beperkt maatregelen en acties gericht op het voorkomen of inperken van risico's en het voorkomen of beperken van schade. Ze beschikt over een globaal preventieplan per campus dat vertaald wordt in één jaaractieplan voor beide campussen. Uit het onderzoek blijkt dat de afstemming tussen het globaal preventieplan en het jaaractieplan soms nog ontbreekt. De school voert een aantal duidelijk geplande acties voor de elektrische laagspanningsinstallatie in campus Hoboken systematisch uit. Ze laat echter voor het proces noodplanning daarin nog kansen liggen, zoals blijkt uit het periodiek controleren van de blustoestellen voor campus Wilrijk. Het bepalen van prioritaire acties, gebaseerd op een volledig zicht op de plaatselijke situatie voor beide campussen is nog een werkpunt. Indien de uitvoering niet op korte termijn kan plaatsvinden, neemt de school voor een aantal zaken compenserende maatregelen, zoals het plaatsen van sloten op de elektriciteitskasten op campus Wilrijk.

Ondersteuning De school ondersteunt de planning, de uitvoering en de evaluatie van de maatregelen en acties. Ze voorziet planmatig in financiële, materiële en personele middelen. Voor de optimalisatie van de elektrische laagspanningsinstallatie heeft de school naast de nodige financiële middelen ook een personeelslid vrijgemaakt om de werkzaamheden te coördineren en op te volgen. Die werkwijze heeft een positief effect op de vorderingen van de werkzaamheden. De school informeert de teamleden via verschillende kanalen zoals de vakgroepwerking, het schooleigen platform en het comité. Ze voorziet in tal van professionaliseringsinitiatieven voor onder andere het opleiden van de hulpverleners, de interne opleiding voor preventieadviseurs niveau drie en de bevoegde personen (BA4-5). De school kan haar ondersteuning en professionalisering nog versterken door de werking van beide campussen sterker op elkaar af te stemmen.

Cyclische en betrouwbare evaluatie De school evalueert enkele processen en bijhorende acties, zoals blijkt voor de aanpassingen aan de elektrische laagspanning op campus Hoboken. Uit het onderzoek blijkt dat de evaluatie van de andere processen nog te weinig systematisch en cyclisch gebeurt. Door het ontbreken van onder andere enkele keuringsverslagen en verslagen van interne en externe rondgangen benut de school niet alle beschikbare bronnen noch de expertise van relevante partners. Daardoor is het verzamelen van evaluatiegegevens vanuit doelgerichte interne rondgangen voor de school nog een werkpunt. Ze betreft nog te weinig de technisch adviseurs, de teamleden en de leerlingen bij haar evaluaties om zo te komen tot een algemene preventiecultuur binnen de school. Daardoor komt de betrouwbaarheid van de evaluaties in het gedrang.

Borgen en bijsturen De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten, maar dat zicht is onvolledig. Een aantal zaken, zoals de registratie van de ongevallen, zit verankerd in de werking van campus Hoboken en verspreidt ze naar de campus Wilrijk. De school laat echter nog kansen liggen om haar werking vanuit de evaluaties bij te stellen en die structureel mee op te nemen in het globaal preventieplan of jaaractieplan. Dat blijkt uit de terugkerende opmerkingen op keuringsverslagen van de liften.

6 Respecteert de school de regelgeving?

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het voeren van een doeltreffend beleid met het oog op de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne (erkenningvoorwaarde).
  - Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs met betrekking tot de wijze waarop sommige bevoegdheden van de inspectie worden uitgevoerd van 1/10/2010 – art. 10
  - Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs van 17/12/2010 - art. 15, §1, 2°
  - Decreet betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap van 10/07/2008 - art. 10, §1, 2°
- Het kwaliteitsvol ondersteunen van het geboden onderwijs.
  - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4, §1
- De eigen kwaliteit systematisch onderzoeken en bewaken.
  - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 6

7 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

7.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid	●
Organisatiebeleid	●
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	◆

7.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

7.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	Beroepsgerichte vorming in het derde leerjaar van de derde graad bso Kinderbegeleider dual (standaardtraject Kinderbegeleider dual)	Elektromechanica/Mechanica/Elektronica in de derde graad tso in de studierichting Elektromechanica (leerplan 2012/045)	Geschiedenis in de derde graad tso (leerplan 2003/006)	Het specifieke gedeelte in de derde graad bso in de studierichting Centrale verwarming en sanitaire installaties (leerplan 2010/029)	Het specifieke gedeelte in de derde graad bso in de studierichting Houtbewerking (leerplan 2012/061)	Project algemene vakken in de derde graad bso (leerplan 2012/026)
Afstemming op het gevalideerd doelenkader	◆	●	●	●	■	◆
Beeldvorming en begeleiding	◆	●	◆	◆	●	◆
Leef- en leerklimaat	●	●	●	●	●	●
Leer- en ontwikkelingsgerichte instructie	●	◆	●	●	●	●
Effectieve feedback	●	●	◆	◆	◆	◆
Materiële leef- en leeromgeving	●	●	●	●	●	●
Leerlingevaluatie	◆	◆	●	◆	◆	◆
Leereffecten	◆	◆	●	●	◆	◆

7.3 In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Planning en uitvoering	◆
Ondersteuning	●
Cyclische en betrouwbare evaluatie	◆
Borgen en bijsturen	◆

8 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een **ONGUNSTIG ADVIES** met de mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur het engagement aangaat om zich bij het werken aan de tekorten extern te laten begeleiden.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor geschiedenis in de derde graad tso (leerplan 2003/006).
- De kwaliteit borgen van leef- en leerklimaat.
- De kwaliteit borgen van de materiële leef- en leeromgeving.

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor beroepsgerichte vorming in het derde leerjaar van de derde graad bso Kinderbegeleider dual (standaardtraject Kinderbegeleider dual).
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor elektromechanica/mechanica/elektriciteit/elektronica in de derde graad tso in de studierichting Elektromechanica (leerplan 2012/045).
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor het specifieke gedeelte in de derde graad bso in de studierichting Centrale verwarming en sanitaire installaties (leerplan 2010/029).

- De tekorten wegwerken met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De tekorten wegwerken met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor het specifieke gedeelte in de derde graad bso in de studierichting Houtbewerking (leerplan 2012/061) (erkenningsvoorwaarde).
- De tekorten wegwerken met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor project algemene vakken in de derde graad bso (leerplan 2012/026) (erkenningsvoorwaarde).
- De tekorten wegwerken met betrekking tot het voeren van een doeltreffend beleid op het vlak van de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne (erkenningsvoorwaarde).

9 Addendum

Het bestuur heeft binnen de dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag of na de bespreking van het doorlichtingsverslag met de onderwijsinspectie verzocht om de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten en heeft zich geëngageerd om zich bij het werken aan de tekorten extern te laten begeleiden.

De procedure tot intrekking van de erkenning wordt hierdoor opgeschort tot ten minste **3 februari 2026**. Nadien volgt een nieuwe doorlichting. De erkenning van de onderwijsinstelling blijft voorlopig behouden tot die volgende doorlichting.